

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 10. PAZDZIERNIKA 1797 R. WE WTOREK.

Z Wiednia 30. Września.

Pełnomocnicy Francuzcy w *Udine* nie wiele chęci do zawarcia pokoiu okazują, dalszy więc ciąg wojny jako rzecz zadecydowaną uważać potrzeba, a przynajmniej takie tu czynią przygotowania jak gdyby to nastąpić miało. Czwarte bataliony regimentów Węgierskich są w pogotowiu do marszu i mają stanąć obozem przy naszym mieście. Z liwerantami zrobiony jest nowy kontrakt względem dostawienia 12,000 koni, z furmanami także co się tycze transportow umowy potrzebne już porobiono. Z wewnątrz Austrii 36,000 setnarew szana do armii Włoskiej mają być posłane. — Wielki magazyn, który tej wiosny z *Linzu* do *Budweis* w Czechach był przeniesiony, ma być na powrót do *Linzu* z największym pośpiechem transportowany. — Przez *Innsbruck* przeprowadzano w tych dniach 150 sztuk ciężkiej artylleryi. Dla wzmocnienia przez choroby osłabionych korpusow, kilka batalionow i kilka oddziałow tutejszych wolutaryuszow jest przeznaczonych. Woyska nasze w różnych stronach obozem stoją. — Będący przy *Leibach* dla częstych deszczow, w wyższe okolice niedaleko *Lukowitz* przeniesiony został. — Wszystko jest w pogotowiu do marszu na pierwszy rozkaz. Użyci na zajęcie *Dalmacji* z pospolitego ruszenia obrońcy kraju, są już rozpuszczeni. W sukniach cywilnych kampanią odprawili, mało bardzo przez choroby ucierpiawszy, wyjąwszy gar-

nizon w *Veglia* gdzie z przyczyny złej wody febrja panowała. Na majątki *Genueńskie* przez odwet za zajęcie Cesarzkich lenności sekwestr włożony został.

Lifty z *Gratz* i *Gorycyi* najswieższej daty napełnione są wiadomościami o przygotowaniach wojennych. O negocjacyach w *Udine* nic pewnego nie donoszą. Gen: *Mack* przybywszy do *Gratz* dnia 24 t. m. z częścią generalnego sztabu i wielu officerami od indzynierow, kazał wszystkie wzgorki rozmierzyć i odrysować. D. 26 wyszło z tegoż miasta 250 pionierow dla założenia w różnych miejscach szanow i bateryi. Wiościan 1500 do tychże robot używają. D. 23 albo 24 cała kolumna Gen: *Terzy* wraz z artylleryą miała tam stanąć i na ten dzień też piekierze odebrali rozkaz wygotowania 80,000 racyi chleba. Cała nasza armia jak słychać ruszy i posunie się daley. Arcy Książęta *Josef* i *Antoni* byli w *Gratz* spodziewani d. 26 wieczorem.

Z Wiednia 30. Września.

Wiadomości ostatnie z *Udine* to tylko zawierają, że gdy *Buonaparte* odebrał kuryerem d. 10 t. m. doniesienie o zaszytych w *Paryżu* odmianach i tryumfie Dyrektoryjatu, rozkazał zaraz, ażeby Fryol *Wenecki* 6000 gwardyi Narodowej wystawił, samey jazdy ma być 2000. W *Udine* nawet organizacją takowey gwardyi zatrudniają się, ukończenie więc Kongressu coraz większymi trudnościami podpada, a prawie jest niepodobne. *Herabia Cobenzl*

pojechał do *Udine* dla pracowania także w tym interesie, nie można jednak wiedzieć czyli to wiele pomoże.

Z *Gorycyi* piszą „Z sposobu w jakim się Kongres między Pełnomocnikami Francuzkiej Rzpltey, i Cesarzskimi odbywa, łatwo spostrzedz można, że pierwsi nie bardzo sobie pokoiu życzą. Umowiono się z początku, iż Kongres w *Udine* odprawiać się będzie, potem jednak *Buonaparte* żądał, ażeby *Passeriano* na to przeznaczyć. — Negocyatorowie Cesarscy tyle z swojej strony ustąpili, iż się zgodzono, ażeby się zieżdzać iednego dnia do *Udine* a drugiego do *Passeriano*. Wódz Francuzki zaczął potem wszystkich ważnych umow unikać — żądał także ażeby się woysko *Austryackie* cofnęło.

Wnosząc o przyszłości z urzędzeń terazniejszych, woyny obawiać się potrzeba. Woysko jest w zupełnym poruszeniu: mocny ieden oddział posłany został do *Lisonzo*. W *Brixen* i caley tamtejszey okolicy na kwaterach rozstawieni żołnierze spieszenie do obozow udać się musieli, te zaś przy samey granicy są wytknięte. — Wszyscy *Tyrołcy* kowowie ktorzy w czasie wiosny wraz z woyskowemi przeciw nieprzyjacielowi działając szczegulniey się popisali, oprócz Medalow przeznaczonych dla pospolitego ruszenia, otrzymają inne woyskowe medale złote lub srebrne i pensye do nich przyłączone tak jako żołnierze odbierać będą. Officyerowie ktorzy się dyfityngowali dostaną *Krzyż Maryi Teressy*, przyczym okazywanie dowodow szlachectwa nie jest tak ściśle jako dawniey dopełnianym.

Z *Londonu 19 Września*.

W tym momencie odbieramy niezawodną wiadomość, że negocyacya w *Lille* nagle zerwana została i *Malmesbury* już powraca. Umyslny wysłany z *Dover* na-

stępujące pismo przywiózł.

„Z *Dover 19 Września o godzinie w poł do 8 zrana.* „

Z największym zmartwieniem donoszę, że tu w tym momencie zawiął okręt *Duński* z *Calais* z 4ma *Angielskimi* posłńcami stanu w *Lille* będącemi. „ —

„Sam *Lord Malmesbury* w nocy z 18 na 19 z *Lille* do *Calais* przyjechał, powracając do *Londonu*, gdyż traktowanie o pokoy nagle zerwane zostało. Rzeczy *Lorda* znajdują się już na okręcie *Dianna* w *Calais* i dziś po południu są tu w *Dover* spodziewane. „

Wszystkie więc nadzieie pokoiu między *Rzpltą Francuzką* i *Anglią* znowu zniknęły, papiery publiczne znacznie spadły, i kredyt ich zapewne bardziey ieszcze zmniejszy się.

Parlament na początku *Października* będzie zgromadzony, a summa którą *P. Pitt* dla prowadzenia dalszego woyny chce zaciągnąć do 30 millionow funtow (120 millionow zło: Pol:) wynosi.

Z *Edinburg* piszą, że *Hrabia Artyzy* i jego przyjaciele tak pewni byli pomyslnego udania się spisku rojalistow w *Paryżu*, iż już miano w *Leith* fregate iedną w pogotowiu dla przewiezienia ich do *Francyi*, zaraz po odebraney wiadomości o zasłych szczęśliwie odmianach w *Paryżu*.

Z *Calais* umknęło 2ch kupcow z przyczyny odkrytey ich korespondencyi z rojalistami. — Wielu tu pragnie, ażeby eskadra nasza pod kommandą *P. Duckworth* nie daleko *Biscaja* krążąca, zabrała okręt, na którym reprezentanci *Francuzcy* na deportacyą skazani znajdować się będą. *Anglik* ieden zważając coraz bardziey pomnażającą się drogość żywności jako to chleba i mięsa dla przymuszenia do tańszej ich przedaży rade swoją dw-

kiem do wiadomości powszechney podań, a ta jest, ażeby tego nie używać, idąc za przykładem Amerykanów, którzy w czasy wojny z Anglią herbaty się wyrzekli. —

W *Harwich* budują teraz okręt wojenny na nowy model, i okręt ten *Wirtemberg* jest nazwany.

W dzisiejszey gazecie dworskiej znajduje się list admirała Hrabiego *S. Vincent* z okolicy *Cadix* na okręcie wojennym *Wille de Paris* d. 31 Sierpnia pisany, z doniesieniem, że jeden z naszych statków zabrał Hiszpańskiego kapra przy brzegach Portugalskich. — Francuzki kaper *la Cornelle* o 12 działach nie daleko Irlandyi od jednego z naszych okrętów zatopiony został, z 90 ludzi na nim będących zaledwo 17 wyratowano.

Listy z *Lizbony* pod d. 3 t. m. zawierają, że będące tam wojska Angielskie wkrótce wsiądą na okręty dla powroccenia do swego kraju, jeżeli zerwana negocyacya o pokoy z Francją odmiany jakiej nie zrobi.

Familia Krolewska wczoray z *Weymouth* do *Windsor* powrocila — Liniowe okręty *Victory*, *Britannia* i *S. George* w krotce od Flotty Admirała *S. Vincent* do portow naszych przyplyną wraz z 4 na Hiszpanach zdobytemi liniowemi okrętami.

Stosownie do wiadomości z Indjow wschodnich wielkie tam zamieszanie panują. Przeciw *Peschwa* czyli Szefowi *Marattow* powstała mocna bardzo partya na ktorey czele brat jego starszy znajduje się, lecz się w niewolę jego dostał.

Od czasu ostatnich zdarzeń w *Paryżu* najmocniejsze nasze pisma oppozycyjne są przeciw Dyrektoryatowi Francuzkiemu, twierdząc, że jest zawsze nieprzyjacielem Anglii i o pokoiu nie myśli.

Dziś ministerium z powodu odebra-

nych z różnych miejsc depeszy tajną sesją odprawiało. Depesze te były przesłane z *Wiednia* od *P. Eden* i z *Bazyli* od *P. Wickham*, tak zaś wielkiej były wagi, że *P. Canning* sekretarz stanu tajny zaraz z niemi udał się do Lorda *Grenville* mieszkającego w *Dropmore* a do innych ministrów kuryerow rozesał.

Z *Gibraltaru* także od *G. O'Hara* rząd odebrał depesze. Garnizon jest w dobrym zdrowiu i cieszy się, że zaczepiony będzie. Słychać, że Hiszpani chcą formalnie oblężenie tej fortecy rozpocząć iak tylko proch, armaty i inne potrzeby dostaną, tudzież wojsko ich powiększone będzie, gdyż go za mało mają.

Zeszley soboty 2ch officerow morskich odebrawszy instrukcyą od admiralicyi wyjechało stąd dla oglądania brzegow, począwszy od *Farmouth* aż do *Berwick*, i zabezpieczenia wystawionych naybardziej na wylądowanie.

Pisma oppozycyjne donoszą, że pokoy między Rzplita Francuzką i dworem Lizbońskim, już jest przez Krolewą Portugalii ratyfikowany, żartując z Ministra, iż tam przesłał prochu za 70,000 funtow, ażeby następcy tronu mogli uroczyść z powodu pokoju tym wspaniale obchodzić.

Gazety ministeryalne stosownie do raportow Gen: *Abercrombies* donoszą, że wszystkie nasze miejsca w Indjach zachodnich są w bardzo mocnym stanie obrony. Wojska będące w *Martynice* już się przyzwyczaiły do tamtejszego klimatu. Gen: *Abercrombies* jednak znacznie podupał na zdrowiu.

Lord *Mornington* wydał rozkaz Kapitanowi mającemu go do Indjow wschodnich zawieść, ażeby był w pogotowiu do wyjścia pod żagle na d. 25 t. m.

W *Dublinie* ukochczono proci 51 osob o zdradę kreiu oskarżonych i w areszcie:

będących, wszyscy appellowali do łaski królewskiej będąc na szubienice skazani; rozumiemy, że wielu z nich otrzyma darowanie kary, gdyż są bardziej uwiedzionymi iak uwodzającymi.

82 innych w mieście naszym aresztowanych przeprowadzono z różnych więzień tego miasta do *Newgate*, proces ich w *Old-Baylay* sądzony będzie

Stosownie do gazet Hiszpańskich inkwizycja w tym kraju zupełnie jest zniesiona.

Stany północney Ameryki ukończyły szczęśliwie spory między niemi i narodami sąsiedzkimi Indianow zaszło, i są już zupełnie od wojny zabezpieczone. — Względem zatargow o granice z Hiszpanią żadnych wiadomości nie mamy.

Z Paryża 19 Września.

Na polu marsowym znaczne przygotowania są robione dla obchodzenia z największą wspaniałością uroczyści fundacyi *Rzpltey*.

Z Mediolanu piszą: „Jeżeli woyna znowu się rozpocznie, w ten czas 15,000 Piemontczykow przyłączy się do Włoskiej armii. Procz tego kraj Wenecki dostawi 10,000. *Rzplta* Cisalpińska 20,000, a od woyska *G. Kellermann* 30,000 nadciągnie do *G. Buonaparte*, tym sposobem armia jego przez 75,000. ludzi wzmoconona zostanie. *GG. Massena* i *Bernadotte* komendę nad niemi obeymą.

Wczoray na wniesienie *Ob. Males* Rada 500 postanowiła, że do prawa względem zakazn wprowadzenia towarow Angielskich excypniącego towary należące do kompanii Duńskiej i Hollenderskiej, teraz i kupcow Szwedzkich przyłącza.

Odmiany w różnych urządach tak w *Paryżu* iako i innych miastach częste są teraz. Dyrektor tuteyszey mennicy lubo się usprawiedliwił, sądził jednak przyzwolitą rzeczą urząd swoy złożyć i ten Dyre-

ktorowi mennicy Orleańskiej powierzony został. — W *Tulonie* dozorca broni i Kommissarz najpierwszy *Marynarki* miejsce swe utracili.

Wiele departamentow przesłało znowu cięta *Prawodawczemu* powinszowanie z powodu otrzymanego zwycięztwa nad royalistami.

Rada 500 ciągle się zatrudnia zamienianiem w prawa różnych projektow od *O. Villers* podanych, względem interessow skarbowych. Podatek na tabake zagraniczną nałożony do 10. milionow przynieść ma. — Na żądanie *Ob. Peres* opłate od kart do grania postanowiono. Jeżeli więcey grą zatrudniać się będą (mówił ten reprezentant) tym lepiej dla skarbu narodowego, jeżeli mniej tym lepiej dla obywatow i moralności. — Wszystkie uczone periodyczne pisma są od stępla uwolnione. — Względem loteryi postanowiono. „Wszystkie zagraniczne loterye są zakazane, kto się tym bawi, ma za pierwszą razą 3,000 liwrow zapłacić, a za drugą 6 miesięcy w areszcie siedzieć.

Słychać, że *Dyrektoryat* odebrał już wiadomość, iż negocyacye o pokoy w *Lille* zerwane zostały, obawiać się potrzeba, a żeby odprawiane w *Udinc* temuż nie podpadły losowi, gdyż we Włoszech wszystkie już porobiono przygotowania do rozpoczęcia czynności nieprzyjacielskich. Od kilku dni, wielu zapewnia, że *Buonaparte* odebrał zlecenie w krótkim czasie żądać decydującey od *Austryakow* odpowiedzi, na pewne punkta na ktore trudno, a żeby się ugodzono.

Z Paryża 20 Września.

Hrabia Cabarrus, ktory na kilka dni odjazd swoy wstrzymał dla doczekania się ukończenia negocyacyi w *Lille*, dziś w nocy do *Madrytu* odjedzie.

Co do wewnętrznego stanu *Rzpltey*

większa część dzienników wystawia go iako będący w zupełnej spokojności. Niektóre piszą wprawdzie o małych zamieszaniach w południowych departamentach. Paryżkie jednak zapewniają, że tam nic nie zaszło. — W powszechności mamy tu często fałszywe lub zbyt przechwycone domieszenia.

Gen: *P. Espinasse* najwyższy komendant artylleryi przy armii Włokkiej będzie Inspektorem drugiej wojennej dywizyi na miejscu Ob. *Aubry*, a inspekcya 6tej dywizyi Generałowi *Dommartin* jest powierzona. Ob. *d'Amour* Adiutant Gen: *Angereau* komendę w *Awenionie* objął.

Od kilku dni biegała tu pogłoska, że w *Blois* była insurrekcya i 12 do 15 tysięcy ludzi z *Lugdunu* do *Paryża* marszeruie. Listy jednak ostatnie z tego miasta przekonały nas, że w tym najmniejszej prawdy nie masz.

Wiadomość o odwołaniu ministra Hiszpańskiego *del Campo* nie potwierdziła się. — Słychać, że nasz minister w *Hadze* Obywatel *Noel* odwołany będzie.

Koło konstytucyjne w domu *Montmorency* odprawiające swoje sessye, coraz większej świetności nabywa.

Projekt Obywatela *Males* odesłania do komisyyi woyskowej prawa 3go *Thermidor*, względem organizacyi gwardyi Dyrektoryatu, przez ktore zabronionym było władzy wykonawczej, mianować do niej officerow, od Rady 500 przyjęty został.

Deputowany *Porte* na sessyi Rady 500 d. 18 czynił rapport względem projektu reprezentanta *Jourdan* (Generała) naznaczenia pensyi Matce Generała *Mareeau*. Rycerz ten (mowił *Porte*) pochodził z ubogich rodzicow i w patriotyzm tylko, męstwo i cnota był bogaty. Wdzięczność współ. kollegow broni wystawiła

dla niego Monument w ufortyfikowanym obozie przy *Coblentz*, a oyczyzna mieysce mu w Panteonie przeznaczą. Prawo zabrania wam uzupełnienia teraz zaraz tego obowiązku, lecz pozwala nadgrodzić usługi przez niego Rzpltey czynione &c. Rada więc 500 jednomyślnie wyznaczyła Matce tego pensyi 2,000 liwrow, a Rada starszych zaraz to potwierdziła.

Redaktor zawiera list sławnego *Franklina* pisany w *Paryżu* d. 18 Kwietnia 1784. a podany do wiadomości publicznej przez osobę do ktorej był adresowany.

„Posyłam ci 10 Louis'orow, nie w sposobie podarunku, lecz tylko pożyczki. Powróciwszy do twego kraju gdy będziesz w stanie wypłacenia twych długow i spostrzeżesz w potrzebie innego poczciwego człowieka, dasz mu te 10 Louis'orow, z obowiązkiem powrocenia ich w tymże sposobie. Spodziewam się, że te pieniądze przez wiele rąk przejdą nim oszust iaki cyrkulacyą ich wstrzyma. Gdy majątek mój nie pozwala mi wiele świadczyć dobrego, ten tylko znalazłem sposob, ażeby to małym kosztem przyprzewadzić do skutku.”

„Z Pałacu Dyrektoryalnego w *Paryżu* 3go dnia dopełniającego (19 Września) 5 r. Rzpltey. Generał Dywizyi komendant najwyższy gwardyi konstytucyjnej władzy wykonawczej do Obywatelow Dyrektorow.”

„Lubo każdy republikanin niepowinien żądać inncy za swe czynności nagrody, jak przekonanie własnego serca, uważam jednak podarunek broni, który mi zrobiliście jako nowe zachęcenie mnie do dawania ciągłego dowodow gorliwości o dobro oyczyzny. — Stosownie do waszego pozwolenia powracam do woyska *Sambry* i *Mozy*. Jeżeli przeciw moim na-

dzieiom i wszystkich przyjaciół pokoju i czynności nieprzyjacielskie rozpoczną się, na placu chwały wdzięczność okażą.

(podpisano) Cherin.

Z Paryża 21 Września.

Lord *Malmesbury* opuścił *Lille* nie chcąc przyjąć ultimatum podane mu od Pełnomocników Francuzkich. Wczoraj uwiadomiony o tym został Dyrektoryat i natychmiast wyprawił do *G. Buonaparte* kuryera z rozkazami, których skutki czas okaże.

Z Strazburga 25 Września.

Listy z Szwajcaryi donoszą, że spokójność w tym kraju powraca się. Interes Opactwa *S. Galla* zupełnie jest ukończony. Xiążę Opat osądził przyzwoitą rzeczą uleść na czas nieiaki, tym bardziej że kantony pośrednicze za sprawą ludzi decydowały się. — Mieszkańcy *Waltelinu* jeszcze się nie zupełnie z Gryzonami pogodzili. Zda się, że ostatni chcą czas zyskać, w nadziei że będą mogli pierwszych pod swoim panowaniem utrzymać; lecz ci postanowili złączyć się z Rzeplitą *Cisalpińską*.

Z Hagi 26 Września.

Listy z Paryża pod d. 21 Września potwierdziły wiadomość o wyjeździe z *Lille* Lorda *Malmesbury*. Dyrektoryat wyk: d. 20 doniesienie o tym odebrał. Ze zaś tegoż dnia przesłać miał rozkaz *G. Buonaparte* rozpoczęcia nieprzyjacielskich czynności, przeto może w krotce znowu na teatr wojny zapatrywać się będziemy.

Stosownie do żądania wielu obywateli *Amszterdamu* przełożonego tameczney municypalności, ażeby wszystkich podeyrzanych officialistów oddać, i emigrantów, którzy powrocili aresztować, wielu z tych ostatnich do więzienia wzięto; co się zaś tycze pierwszych, żadna odpowiedź nie nastąpiła.

Handel Batawów przez nowy traktat

z Hiszpanią przyprowadzony do skutku o d Ministra *Valkenaar* otrzyma w nadgodzie 3,836,000 talarów za embargo na okręty Hollenderskie w portach Hiszpańskich włożone.

Gdy Ministrom Rzpltey Batawów nie jest wolno żadnych podarunków przyjmować od mocarstw zagranicznych, przeto w tym razie zgromadzenie narodowe szczególną excecpcją dekretowało pozwalając Ob. *Valkenaar* w *Madrycie* przyjąć ofiarowany mu portret Króla Hiszpańskiego.

Wódz armii Francuzkiej połnocney na żołdzie Hollenderskim będący, *G. Beurnonville*, obiał iey kommendę onegdaj w kwaterze główney w *Utrecht*; dotych czas była pod dowództwem Gen: *Dejean*.

Z Hagi 26 Września.

Jak skoro w konwencyi narodowej reprezentant *Beyma* podał projekt, ażeby wszyscy officialiści i urzędnicy krajowi wykonali przysięgę republikancką tak w administracyi Prowincyi *Hollandyi*, podobneż żądanie Deputowany *van der Jagt* oświadczył, co do kommissyi dla rozstrząśnienia odesłano.

Reprezentant *Geelwink* w administracyi Prowincyi *Hollandyi* podał projekt zniesienia brau mieyskich we wszystkich miastach tej prowincyi.

Do konwencyi narodowej, wiele prozb od Obywateli miast różnych przysłano, żądając mianowania Kommissyi mającej się zapytać tak wydziału interessow zagranicznych, jako i wewnętrzney korespondencyi, czyli nie mają wiadomości o iakich współnikach do ostatniego w Francyi spisku, a w takowym razie, ażeby winowaycy ukarani zostali. — Konwencya postanowiła prozby te przesłać do kommissyi wewnętrzney korespondencyi, dla dowiedzenia się o przyczynie dla ktorey były podane.

Płacenie restrypcyi Rzpltey Batawów

dawniej rządowi Francuzkiemu wydanych d. 16 Października zacznie się.

Do opisaney dawniej uroczystości obchodu rozpoczęcia się 6go roku Rzpltey Francuzkiej, to jeszcze dodać możemy: „Minister Noel GG. Reubel i Lefevre mieli mowy przy tey okazji. Wieczorem reprezentanci dali illuminacyą, na placu *Buitenhof* wystawiono świątynią, ozdobioną kłosownie do tego obchodu obrazami i napisami. W tych ostatnich wzywano Batawów do dzielenia radości z Francuzami z powodu zwycięstwa Dyrektoryatu.

Z Mediolanu 18 Września.

Jeżeli ultimatum Francuzkie przyjęte nie będzie od Cesarzkich Kommissarzy wojna się nieochybnie rozpocznie. *Mantua* jest w najlepszym stanie obronie i na 3 lata w żywność opatrzona. Na rozkaz municypalności wszyscy mieszkańcy mają także opatrzyć się w potrzebną żywność w ciągu dni 14. — W *Genui* wszystko jest spokojnie, wyjąwszy że szlachte i duchownych do spisku wchodzących rząd wyszukiwac i aresztowac kazal, 3 już rozstrzelano, tenże los podobno i innych czeka

Z Wenecyi 18 Września.

Ogłoszenie Kościołów z srebem wkrótce tu ukończone będzie, tyle tylko w nich rząd zostawic kazal, ile do służby Bożey koniecznie potrzeba, reszta na potrzeby skarbu do mennicy jest oddana. Na żądanie posła Francuzkiego nikt tu bez biletu bezpieczeństwa chodzieć po ulicy nie może, ktoby go nie miał, aresztowaniu podpada. Wczoray 1,000 ludzi z gwardyi naszej narodowej czynilo obroty wojenne w przytomności G. *Berthier*, który z ich zrzęcnosci wielkie ukontentowanie okazal. — Dzisiaj wieczorem jest wielki bal dla Obywatelki *Buonaparte* na teatrze *Phoenix*, a jutro *Regata* (ubieganie się na wyścigi gondolami) na wielkim kanale.

Slychać że wkrótce do *Udine* pojedzie.

Nowy ambassador Francuzki w *Rzymie* O *Buonaparte* mieszkać tam będzie w pałacu Akademii Francuzkiej.

Z Medyolanu 19 Września.

Pomimo danego rozkazu rozmaitym dywizyom woyska Włokiego, aby były w pogotowiu do marszu na dzień 23 t. m. wiadomości jednak z *Udine* każą jeszcze spodziewać się pokoju. Ostatnie proklamacye Gen: *Buonaparte* do woyska, ścigają się tylko do przytłumionego w *Paryżu* przez Dyrektoryat spisku i do obchodu uroczystości d. 1. *Vendemiaire*. Jedna z tych proklamacyi adressowana jest do żołnierzy 8mej dywizyi stojącej w departamentach południowych Francyi.

Z *Genui* pod datą 15 t. m. donoszą, że mieszkańcy w lennościach Cesarzkich *Bisagno*, *Polvecere*, *Fontanbuona* złożyli broń i poddali się. D. 12 kilku znowu hersztow ostatniego buntu rozstrzelano. Gen: *Buonaparte* sam pisal do rządu *Genuńskiego*, aby z największym przeciw buntownikom postępował rygorem.

Z Zurich 27 Września.

Jesteśmy jeszcze w oczekiwaniu wypadkow konferencyi w *Udine*. Obawiamy się tu, iż nie będą tak pomyslnie jak z początku rozumiano. Przygotowania wojenne z obydwóch stron są wielkie. Korpus woysk Sardyńskich, przeznaczony do złączenia się z Francuzami, odebrał już zlecenie aby na pierwszy rozkaz był w gotowości do marszu.

Szwajcarya napełniona jest emigrantami, ktorzy przymuszeni byli opuścić Francją. Wielu z nich w naybiedniejszym jest stanie.

Z Bazylei 19 Września.

Wielu bywszych deputowanych ciarla prawodawczego Rzpltey Francuzkiej i innych osob stronnikow Gen: *Pichegru*

na deportacyą skazanych do Szweyaryi przybyło, najwięcej ich w *Freyburgu* ma się znajdować. Słychać, że bywszy dyrektor *Carnot* z znaczną summą pieniędzy do *Thun* przyjechał, tam się jeszcze bawi, chce iednak wkrótce kanton *Berneński* opuścić, i do *Gersau* udać się. Wiadomość iakoby pomieniony kanton wraz z *Bazyliiskim* wdawał się za ex. dyrektorem *Barthelemi* do Dyrektoryatu *Francuzkiego*, wcale się z prawdą nie zgadza.

Z *Kolonii* 23 *Września*.

Francuzi wczoraj obchodzili tu uroczystość fundacyi swey *Rzplitey*. — W *Akwizgranie* nowy Senat był instalowany przez Kommissarza *Francuzkiego* Obyw: *Etienne*.

Od niższego *Renu* 24 *Września*.

Przed kilku dniami mocny zajął się pożar w *Crefeld*, przez usiłowania iednak garnizonu *Francuzkiego* wkrótce był ugaszony. Magistrat złożył potym imieniem całego miasta uroczyste podziękowanie komendantowi, który sam na drabinie dla gaszenia ognia znajdował się. — Dzień nowego roku *Rzplitey* *Francuzkiej* obchodzony był iak najuroczyściey we wszystkich korpusach woyska *Francuzkiego*. Wystrzały z armat wzdłuż rzeki *Renu* przez dzień prawie cały słyszano. Spostrzegać można znaczne przygotowania w armii *Francuzow*, woyska z *Hollandyi* i *Niderlandow* śpiesznym marszem zbliżają się. *Cesarscy* także w *Würzburgu* mocne robia przygotowania do obrony.

Z *Stralsund* 26 *Września*.

Przyszła *Krolowa* nasza d. 4 *Października* iest tu spodziewana. Wystawione iuz dla niey brame tryumfalną. Wieczorem gdy przybędzie, całe miasto będzie illuminowane. D. 6. ślub w kościele *S. Mikolaja* odprawi się, *Baron Taube* zastąpi miejsce *krolewskie*. Suita *krolewska* iuz z *Sztokolmu* przybyła, okręt tak-

że wojenny i fregaty dla przewiezienia *Krolowey* do *Moenckguth* iuz przyplynęły.

Z *Sztokolmu* 29 *Września*.

Osoby mające składać dwor przyszley *Krolowey* *Szwedzkiej* popłyną jutro do *Stralsund*. — Monarcha nasz udarował portretem swoim brylantami osadzonym *Hrabiego* *Chryftyana Bernstorff* odwołanego z tąd *Posła* nadzwyczajnego a teraz *Sekretarza* stanu w departamencie interesow zagranicznych *Danii*.

Z *Krakowa* 29 *Września*.

Gymnazyum tuteysze odprawiło publiczne otwarcie nauk tym sposobem: Rano o godzinie 9 w kościele akademickim *S. Anny* śpiewał wotywę *J. X. Dominik J. K. Markiewicz S. T. D. K.* Katedr: *Infl.* Po południu teazé iako wymowy *Professor*, na amfiteatrze *gymnazyalnym* w przytomności *JW. Barona de Margelik J. Ces: Kr: Ap: Mości* nadwornego i pełnomocnego *Gallicyi* zachodniey *kommissarza*, *JW. Przecsa Fori. Nob. gubernialnych konsyliarzow*, osob kapituly *Krak: obywatelow*, urzędnikow *Cesarzkich*, *Magistratu* i innych znacnych gości stanu duchownego i świeckiego, miał mowę w *łacińskim* ięzyku: o porządku nauk. W ktorey, przed portretem monarchy przyozdobionym, złożywszy imieniem zgromadzenia powinszowanie *Cesarzowi* *Jmci* imienia iego na początku roku normalnego przypadających, odczytał listę wydrukowaną uczniow do klas wyższych posuniomych. Sam zaś *JW.* pełnomocny *kommissarz* łaskawie ogłosił raczył; iż w naukach i obyczajach celującemi są ci. — Z klasy I. *Hilewski Ignacy*, *Dobrzyński Antoni*, *Mierzejewski Antoni*, *Nonaś Jozef*. Z klasy II. *Hiersch Karol*, *Męciszewski Filip*, *Nonaś Ignacy*. Z klasy III. *Haller Jozef*, *Katarbiński Andrzej*. Z klasy IV. *Gadomski Jozef*. Z klasy VI. *Gutowski Jozef*, *Kowalski Kanty*, *Olcarski Jozef*.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 10 PAŹDZIERNIKA R. 1797. WE WTOREK.

Kommissya Wspolna przez Nayiasnieysze dwa Dwory Cesarskie i Krolewsko-Pruski do upadłych szesciu Bankow, to jest: Urodzonych Piotra Teppera, Karola Szultza, Fryderyka Kabryta, Prota Potockiego, Macieja Lyszkiewicza i Dawida Heyzlera wyznaczona. Pragnąc ile możności przyspieszyć satysfakcyą Wierzycielom pretensye do Bankow Urodzonych Teppera, Szultza i Kabryta mającym, a w tym celu majątki wszystkie tychże Bankow w jedno zebrać, z ktorychby takową satysfakcyą Wierzycielom wymierzyć mogła; Obwieszcza wszystkich w ogolności tychże mafs dłużników, ktorzy poprzednicami bywszy Kommissyi dekretami do zaplacenienia należących od nich summ zostali obowiazanemi, a dotąd tymże dekretem zadosyć nie poczynili, i summ w mafsach nie poskładali, iżby naydaley odtąd w przeciagu osmiu tygodni tymże dekretem zadosyć uczynić starali się, i summy już od nich przysądzone wraz z prowizyami dotąd należącemi do mafs respective do ktorych należą, za kwitami ich Administratorow tu w Kommissyi wypłacili, inaczey uporni z majątku wszelkiego tak nieruchomego, iako i ruchomego, i z wszelkim rygiorem exekwowanemi będą oświadczają. — Dłużnikom zaś innym wszelkim mafs wszystkich szesciu Bankow upadłych, z ktorymi dotąd w swej Kommissyi dekreta do zaplacenienia onych obowiazujące nie zapadły, (a po ktorych wydanie niezwłoczne Pozwow Urodzonym Administratorom i Prokuratorom do swej Kommissyi zalecone zostało) rowniez wypłacenie długow przez nich do mafs winnych zaleca; Po tym bowiem upłynionym terminie wyrokiem sadu swej Kommissyi pod rygiorem exekucyi do tey satysfakcyi przynaglonemi zostaną. Naostatek wszystkim w ogolności dłużnikom do szesciu mafs pod rozsądzenie swej Kommissyi przez trzy Nayiasnieysze Dwory poddanych, winnym, iżby summ od nichże tymże mafsom należących się, nikomu za żadnemi nawet jakieykolwiek bądź Magistratury dekretami wypłacać nie wazyli się, lecz oneż w swej Kommissyi, i ich respective mafsach do rąk, i za kwitami tychże Administratorow składali mieć chce, oświadczają. — Działo się w Warszawie na fessy Kommissyi, dnia 9. Mca Października roku Pańskiego 1797. Raczynski Prezes.

Zgodno z Protokulem. A. M. Mędrzecki teyże Kom: Pisarz.

Z Wiednia 30 Września.

Jżeli negocyacya w *Udine* pomyślnie ukończoną będzie, to okoliczności tyczące się Rzeszy Niemieckiej na kongressie w mieście *Rastadt* mają być ułatwione.

Z Paryża 20 Września.

O woyskach Francuzkich co gazeta prawie jest wzmianka, — o skarbie Francyi w przeszley gazecie i w dawniejszych namieniliśmy, prawidła rządu wewnątrz, na wiadomey konstytucyi są zasadzone, — zewnętrzne iey związki z podanych do wiadomości publiczney traktatow i negocyacyi, nie są po większey części tajemnicą. — Zostaniam ieszcze powiedzieć słow kilka o edukacyi publiczney.

François Neufchateau będąc Ministrem wewnętrznym, rozesłał do wszystkich administracyi centralaych departamentowych i do kommissarzow Dyrektoryatu przy tychże administracyach następującą odezwe.

„Obywatele! Ze wszystkich obowiazkow waszych, niemasz żadnego ktoroby szczegulnieyszego wymagał w zględu i pieczołowitości jak dozor nad szkołami i edukacyą publiczną. Interes powszechny społeczności, potrzeba ukształcenia terażnieyszego i przyszłego pokolenia, stosownie do ustaw narodowych całkiem waszaymować powinien. Dla dopełnienia tego obowiazku obywatele administratorowie, przysłecie mi rapport naydokładnieyszy z wyrażeniem szczegulow naydrobiaieyszych &c.

Umieściecie w nim opisane szkół pierwiastkowych, szkół centralnych, muzeów bibliotek i pensyi. Ułóżcie to w porządku w jakim ja sam obowiązany jestem podać Dyrektoryatowi, w tabelli generalney postępów rozszerzonego oświecenia, i stanu obyczajów terażniejszych; szczególnie zaś odpowiecie mi na kwestye następnne.

1. O Szkołach pierwiastkowych.

Wiele mogłoby się znajdować takowych szkół w departamencie? Wiele ich już było w roku 5. Rpltey? Wiele onych być może w R. 6? Wiele uczniów poci oboyga uczęszczało do nich w roku 5.? Czy panował w nich porządek przepisany i w iakowym sposobie? z iaką korzyścią i pożytkiem? Jaki był skład przysięgłych, mających prawo wybierania i dozoru nauczycielow? z iaką gorliwością dopełniali tak świętego obowiązku? Jakiey ostrożności używano powszechnie do wybierania nauczycielow i nauczycielek w stosunku do ich talentow, moralności i przywiązania do praw republikanckich? Jeśli fanatyzm nie wsunął się gdzie i nie szkodził postępkom nauk? Jakim go sposobem tłumiono? Jakimi naukami oświecaliście obywatelów wiejskich? Wymienić powinniście tych nauczycielow którzy najlepiej dopełniali zamiarow naszych? który z nich może być wzięty za wzór a przeto zasłużył sobie na wzgląd szczególniejszy rządu? Czy są między niemi tacy którzy łatwiejsze sposoby uczenia wynaleźli? jakie one są? Czy uważano postęпки w naukach i talenta w dzieciach okazujące się w dzień festynu młodzieży 10 *Germinal*, lub w generalnych examinach? Czy umieli uczni na pamięć, deklaracją praw i obowiązkow obywatela, akt konfitycyny lub czyli go na piśmie okazali? konfitycya oraz republikanckie

ustawy i pisma czyli są wszędzie w szkołach znane? Jakie mogły być przeszkody do nauk? Cożeście uczynili dla zwyciężenia niedbalstwa Rodzicow, i nieczułości onych nad edukacją dzieci pomimo najswiętszego im winnego długu? Jakim sposobem wydoskonalic można szkoły pierwiastkowe? Czyli nie można ulepszyć losu professorow &c.? Oświadczam iż wspierać będą szkoły pierwiastkowe przywodząc do skutku nowy plan i łatwy do wykonania. Zdawna już pracowałem nad tym planem który uławiając nauki zabawnemi one zrobi zamiast dawnego pełnego trudności i niesmaku &c.

2. O Szkołach Centralnych.

Budowie Szkół centralnych czy zawierają rozłożystość i wygodę prawem przepisaną i iakim sposobem możnaby one ulepszyć? Administracya miejscowa wspierała lub przeszkadzała i zaniedbywała rozporządzeniu i zamiarom takowym? Czy uczuli obywatele ważność poświęcań i ofiar iakich edukacya narodu od nich wymaga? Jaki był skład przysięgłych dozorcow i iak się w sprawowaniu powinności swych zachowywali? Jakie są imiona professorow, ich wiek i onych nauki? Czyli w naukach swych oświecali uczniów wpajając miłość oyczyzny, i cnoty republikanckie? Wielu uczniów z pożytkiem nauki odbyło? Jakie ich imiona, którzy otrzymali nadgrody i z iaką solennością? Jakie nauki nawięcey były ucześnie? Jeśli między ubogiem i uczniami nie okazali się niektórzy z szczególniejszemi talentami i sposobnością, iakich użyto środków, aby edukacyi narodowej pozbawionemi nie byli? Jeżeli iakowa umiejętność zaniedbaną nie była, i dla iakowey przyczyny? iakim sposobem temu zaradzić!

Co się tycze sposobu dotąd używa-

nego dyktowania w szkołach, &c. i zaradzenia niektórym nieprzyzwoitościom, to wszystko w cyrkularzu moim do profesorow umieszczę. Szczegóły kaźdey umiejętności do nich należą. Ja tych tylko od was domagam się, które są właściwe administratorom &c. Doświadczenie roczne powinno was o skutku przeświadczyć, abyście byli w stanie dokładny uczynić mi rapport.

3. O Muzeach i Bibliotekach.

Jakie onych budowle? czego potrzebować mogą? z jaką gorliwością i pieczołowitością kosztowne te składy w porządku są zachowane? Czyli publiczność ma wolność onych używania i z czego się składają? Biblioteka centralna czyli jest w porządku? Karty geograficzne, plany &c. czyli podług przepisow w Bibliotekach departamentalnych są ułożone? Czyli się znajdują gabinety literackie i zgromadzenia czytaniem bawiące się? Zgromadzenia Uczonych i Literatow?

Nauka lub oświecenie publiczne wszystko obeymuie, nie tylko dzieci, ale i ludzi zatrudnić powinna. Życzyć należy, aby czytanie ksiąg dobrych i pism filozoficznych było powszechne. Obywatele ubiegamy się z szlachetną emulacją dla rozszerzenia we Francyi ducha mądrości i ukształcenia serca współ-obywatelow. Oświecenie cnotliwych Republikanow utworzy.

Doniesiecie mi oraz o drukarniach, iakie się w departamentach znajdują i które się z nich drukowaniem pism dobrych wślawiły? jeśli są między niemi takie, które się szańbiły przez fanatyczne i kontrrewolucyjne pisma?

4. O Pensjach.

Czyli się znajdują pensye dla pfcioyga w departamentach? i wiele onych? Jaki plan w nich edukacyi? Czyli mie-

liście nad niemi dozor? kto niemi zawiaduje? Jakie są onych obyczaje, pryncypia i talenta? Pensye te czy były wspierane od władz miejscowych? i iakiey od rządu potrzebią pomocy? Ustanowienie takowych w stolicy departamentu ułatwi uszczęszczenie do szkół centralnych &c.

Nie wspomnę tu o innych przedmiotach ściągających się jednak do instrakcyi powszehney iako to. o pięknych wynalazkach, sztukach wyzwolonych, teatrach i festynach narodowych, które do zamierzonego celu oświecenia powszehnego kierowane bydź mają. W późniejszych listach o tym mówić będę.

Teraz obywatele, stosownie do pytań moich przyszlęcie mi tabelę czyli obraz ogulny, w którym wszystkie szczegóły porządnie umieszczone być powinny. Są mi one potrzebne koniecznie dla przedstawienia ich rządowi, zaradzenia wszelkim nieprzyzwoitościom i wspierania was podług potrzeby &c. Nie wątpię o gorliwości waszey w zasługiwaniu się oyczyźnie — *Minister Wewnętrzny.*

(podpis) *François (de Neufchateau.)*
Z Paryża 22. Września.

List Gen: Buonaparte do Dyrektoryatu' wyk: z kwatery główney w Passeriano 27 *Fructidor* (13 Września) 5 roku Rzpłtey.

Obywatele Dyrektorowie! Kommissarze rządu dla wyszukiwania umiejętności i sztuk wyzwolonych we Włoszech, ukończyli swe zatrudnienie. — Ludzie ci z talentow szanowni służyli Rzpłtey gorliwie, czynnie, skromnie i z zupełną bezinteresownością, zatrudnieni iedynie przedmiotem swoich zleceń, na szacunek całej armii sobie zasłużyli. W interessie delikatnym, który im był powierzony, dali Włochom przykład cnot zawsze prawie wielkim talentom towarzyszących. (podpisano)

Buonaparte.

Negocjatorowie nasi w Lille OOb. *Treilhard*, *Bonier* i Sekretarz *Derche* dziś tu są powrotem, spodziewani. Wiadomo jest, że *Treilhard* w lakonicznym sposobie ukończył swoje Poselstwo pytając się Lorda *Malmesbury*: „Masz WPan pełnomocnictwo do wrocenia Francyi wszystkich iey osad? „Na co Lord odpowiedział: „Nie mam, „Jedź więc po nie, rzekł *Treilhard* i pokazał mu wyrok Dyrektoryatu stosowny do tego.

Gen: *Bernadotte* do *Marsylii* jest posłany. Wyrokiem władzy wyk: ma sobie powierzona komendę 8mej dywizyi i procz tego 3 dywizye w bliskości stojące tymczasowie pod jego rządem zostaną. Jest umocowany do użycia wojska dla utrzymania porządku. Miasta, w których by zamieszkania jakie wszczęły się może ogłosić za zostające w stanie oblężenia.

Policya kazała zamknąć kilka kościołów, w których będący Xięża nie chcieli wykonać przysięgi republikańskiej.

Minister marynarki uwiadomił publiczność o zabranju 7 Angielskich okrętów i przyprowadzeniu ich do portów naszych.

Dziś obchodzona tu jest uroczystość fundacyi Rzpłitey (stosownie do opisu w przeszłej gazecie umieszczonego.)

Dnia 20 t. m. Dyrektoryat wydał proklamacyą do Francuzow, w ktorey usprawiedliwiając siebie i wszystkie nieszczęścia wojny (ciężeliby się rozpocząć miała) nieprzyjaciółom swym, a mianowicie dworowi Londyńskiemu przypisując, zaleca, aby wszystkie armie były skompletowane i gotowe do marszu na dzień 15 *Vendemiaire* (6 Października) Proklamacya ta czyni niepewnym bardzo pokoy między Francyą i Austryą.

Z *Strazburga* 23 *Września*.

Uroczystość ufundowania Rzpłitey Francuzkiej była u nas obchodzona z największą okazałością. Gwardya narodowa

i garnizon stały pod bronią. Wielu mowcow miało mowy stosowne do okoliczności, poczym nastąpiło wykonanie przysięgi republikańskiej.

Z *Heidelberg* 23 *Września*.

Wojska Darmstadzkie będące w zol-dzie Angielskim i stojące do tych czas przy *Fiume* i *Carlstadt* do *Darmstadt* nie za-długo powroczą, gdyż traktat subsidiow dla zaszyłych okoliczności ukończył się. Oddalony z służby Generał Cesarzki Baron *Werneck* podziękował za zostawioną mu pensyą i order *Maryi Teressy*. — Gen: *Kray* bawi się ieszcze w *Frankforcie*.

Margrabia Badeński zabronił emigrantom Francuzkim znaydowania się w kraich iego.

Z *Frankfortu* 23 *Września*.

Przed kilku dniami przejeżdżał tędy kuryer wysłany z *Wetzlar* od Gen: *Lefevre* do Arcy Xięcia *Karola*, który wczoray do *Schwetzingen* miał powrócić.

O zmarłym Gen: *Hoche* czytamy w piśmie jednym publicznym następujące doniesienie. — Ludwik Łazarz *Hoche* był w r. 1784 żołnierzem w Gwardyi Francuzkiej, przeszedł potym wszystkie stopnie wojskowe, d. 23 Października 1793 został Generałem dywizyi: od 15 Listopada 1793 do początku Marca 1794 był szefem armii *Mozelli*, wraz z Gen: *Pichegru* uwolnił *Landawe* od oblężenia, wyparował Cesarzkich z Alzacyi i przymusił ich do przejścia za *Ren* w Grudniu 1793, w r. 1794 był złożony z komendy i aresztowany, w tymże roku został szefem armii przy *Brest* i *Cherbourg*, pokonał emigrantow przy *Quiboron*, ukończył potym wojnę i zamięszania w *la Vendée*, kommanderował przedsięwziętą wyprawą przeciw Irlandyi, a na początku tego roku najwyższym Generałem armii *Sambry* i *Mozy* był mianowany.

Kommissya przez Najiasnieysze dwa Dwory Cesarskie i Królewsko Pruski, do upadłych sześciu Bankow, to iest: Urodzonych Piotra Teppera, Karola Szultza, Fryderyka Kabryta, Prota Potockiego, Macieja Łyszkiewicza i Jana Dawida Heyzlera wyznaczona. — Wszystkim w ogolności wierzycielom, we wszystkich iakichkolwiek bądź kraiach znajdującym się, a prawa i pretensye iakiejkolwiek do upadłych wyżej wyrażonych Bankow mieć się rozumiejącym do wiadomości publiczney podaie, iż Kommissya przerzeczona od wyżej wzmiankowanych trzech Najiasnieyszych Dworow wyznaczona stosownie do prawideł też Kommissyą stanowiących, dzieło swoje w Miesiecu Warszawie na dniu 18. Miesiaca Wrzesnia roku 1797. rozpoczęła, a w dalszym ciągu swych czynności do każdego w szczegolności upadłego Banku Deputacyą z Grona swego wyznaczyła. — Zaczyn wszystkich wzmiankowanych w ogolności wierzycielow, ażeby w przeciagu trzech Miesięcy od dnia dzisiejszego do dnia trzeciego Miesiaca Stycznia roku nadchodzącego 1798. miarkując przed tą Kommissyą bądź osobiscie, bądź przez umocowanych Pełnomocnikow, stawali, Prawa swoje likwidowali, lub dawniejsze swe likwidacye legalizowali, zawiadomia. Po którym to upłynionym czasie nie likwidujący Praw swych wierzyciele, zupełnie w pretensyach swoich upadać będą, i onym wieczne milczenie nakazane będzie. — Aby zaś Proklamacya ninieysza do każdego wiadomości doszła, onę w gazetach Wiedeńskich, Peterzburzskich, Berlińskich, Warszawskich, Hamburskich, Amszterdamskich, Krolewieckich, Krakowskich, Gdańskich, Wrocławskich, Lwowskich, i Litewskich, po trzy razy w przeciagu wyżej oznaczonym, wydrukowaną i ogłoszoną, mieć chce. — Działo się w Warszawie na fessy Kommissyi dnia 3. Miesiaca Pazdziernika R. 1797.

Raczyński Prezydujący.
Zgodno z Protokółem Adam Mędrzecki teyż Kommissyi Pisarz.

Uwiazdowanie.

Przez ustawę pod dniem 30. Kwietnia roku bieżącego wyszła, Najiasnieyszy Pan Edykt dla Prus Południowych względem zachować mianych w tey Prowincyi przepisow i Praw dnia 24. Marca 1794. wydany, objaśnić i w onymże postanowieniu raczył, w iakich materyach i zdarzeniach bywaze Polskie konstytucye i Statutowe Prawa w przyszłym czasie ważyć, a w iakich przypadkach przepisy powszechnego Prawa krajowego odtąd na miejsce tamtych użyte być mają. To podaie się ninieyszym oznaymieciem do publiczney wiadomości, ażeby każdy komu o tym wiedzieć należy, o obmowie wspomnioney ustawy, która w Regencyach krajowych i w kommissyach Powiatowych sprawiedliwosci znajduje się i w kraju iest publicznie ogłoszona, dokładną powziął wiadomość. w Warszawie dnia 12. Wrzesnia 1797. — Krolewska Południowa Pruska Regencya.

Proclama.

Nachdem ad instantiam der Intestat Erben des beim Infanterie Regiment von Ruits gestandenen und in der hiesigen Garnison verstorbenen Capitains Gottfried von Gutowski über dessen Nachlass der erbshafliche Liquidations Process eröffnet und terminus zur Aufnahme and Nachweisung der denselben betreffenden Forderungen auf den 16ten December c. vor dem Deputato Regierungs Rath von Kloeber angesetzt worden, so werden hiermittelst sämtliche Creditores des verstorbenen Capitains Gottfried von Gutowski, so wie auch diejenigen, welche aus irgend einem Grunde wegen Erb-Pfand oder sonstigen Rechts an dessen fast 300 Rthl. betragenden Nachlass Ansprüche zu haben vermeinen, vorgeladen, gedachten Tages vormittags um 9 Uhr in dem Königl. Regierungs Hause vor dem bestellten Deputirten entweder in person oder durch hinlängliche instruirte und legitimirte Bevollmächtigte sich einzufinden, ihre Ansprüche gehörig anzumelden und deren Richtigkeit nachzuweisen, hiernächst weitere rechtliche Verhandlung, bei ihrem Ausbleiben aber zu gewärtigen, dass sie aller ihrer etwanigen Vorrechte für verlustig erklärt und mit ihren Forderungen nur an dasjenige, was nach Befriedigung der sich mel-

Gdy na instancją sukcesorow ab instato po Ur. s. p. Gottfridzie Gutowskim bywszym Kapitanie w Pieszym Regimentie v. Ruits w tuteyzym Garnizonie zmarłym, do pozostałego po nim majątku sukcesjonalny Process Liquidationis podniesionym i termin do opisania i okazania do tyczących się onego pretensyi na Dzień 16. Decembris c. przed Deputatem Regencyi Konsyliarzem v. Kloeber wyznaczonym został; ninieyszym przeto zapożywa się wszystkich wierzycieli Ur. s. p. Gottfrieda Gutowskiego Kapitana iako oraz i tych ktorzyby z iakiegokolwiek kanalu, względem sukcesy, zastawu lub innego Prawa do majątku jego około 300. Tal wynofzającego pretensye mieli, aby dnia rzeczzonego o godzinie oley przed południem w Collegium Regencyi Jego Krolewskiej Mości przed wyznaczonym Deputatem, albo osobiscie, albo przez dokładnie zainformowanego i sądownie umocowanego Plenipotenta stawali się, z pretensyami swemi przypożycie się zgłosili i rzetelność onych okazali, a potym dalszego prawnego postępowania, w niestawieniu się zaś oczekiwali, iż w prawach swych iakieby mieli pierwszeństwa upadną i z Pretensyami swemi do tego tylko, coby po zaspoko-

denden Gläubiger von der Masse noch übrig bleiben möchte und den bisher bekannten Instat Erben ausgeantwortet werden muß, verwiesen sollen. Wobey denjenigen, welche an dem persönlichen Erscheinen durch gesetzliche Ehehäften gehindert werden und welchen es an Bekanntschaft in Warschau fehlte die Justiz Commissarien Rinke, Klettke und Kohlheim als Mandatarien in Vorschlag gebracht werden. — Warschau den 1. September 1797. — Königl: Süd-Preuß: Regierung.

ieniu zgłaszających się wierzycieli w massie jeszcze pozostać mogła i co znanym dotąd sukcesorom wydane być musi, odesłanemi być mają. Przytym tym, którzyby dla Prawnych i legalnych przyczyn osobiscie stawić się nie mogli, a znanomi w Warszawie nie mieli nominują się za Plenipotentow Justitz Kommissarze Rinke, Klettke i Kohlheim. — w Warszawie dnia 1. Września 1797. — Krolewska Półdniowo Pruska Regencya.

D O N I E S I E N I A.

JP: Karol Möller odebrałszy w Warszawie Edukacją w Korpusie Kadetow, zatrudniający się dawniej przez lat. piętnascie wychowaniem Młodzi po różnych pierwszey rangi domach — teraz przybywszy do Warszawy, przymiuc do siebie na Pensyą młodych kawalerow, którzy oprocz Językow: Francuzkiego, Niemieckiego i Łacinskiego, uczeni będą Historii, Geografii, Geometrii i Rysunkow. — Chcący oddać do niego Uczniow niech się zgłozą do Kantoru Gazety Warszawskiej lub do niego samego w Kofzarach dawniej Kadeckich mieszkającego.

Musik-Anzeige. Mit dem 3ten Novem-ber c. faengt sich das Liebhaber-Concert im Tepperfchen Palais auf, der langen Gasse an, und koennen die Musik-Liebhaber welchen die Subscriptions-Zettel nicht praefentiret werden möchten, bis zum 1ten Novemder c. bei dem Herrn Frantz Mueller auf der Senatoren-Gasse Nro. 497. oder bey mir sich auf die 4 folgenden Monate zu einen und einen halben Thaler monatlich abonniren. Nachher kostet das Abonnement monatlich 2 Thaler. Warschau den 3. October 1797. Mosqua, lub nro: 653 auf der Lesche wohnhaft.

Doniesienie Muzyczne. Dnia 3. Listopada c. zaczyna się koncert Amatorow w Pałacu Tepperowskim na długiej ulicy. Amatorowie muzyki, którym Lista subskribentow nie będzie okazaną, mogą do dnia 1. List: abonować się na 4 następne miesiące po 1 i pół Talarze miesięcznie u JP. Franciżka Muellera na ulicy Senatorskiej pod Nrem 497. albo umnie. Abonowanie potom kosztować będzie miesięcznie 2 Talary. w Warszawie d. 8. Pazdz. 1797. — Mosqua mieszkający na Lefznie pod Nrem. 653.

Auf Martini c. werden in hiesiger Königl: Intendantur Fabianire, 23. Mahl und 4 Brett-schneide Mühlen Pachtlofs, zur anderweitigen Verpachtung auf 3 Jahr ist terminus licitationis auf den 18 und 19 Octobris c. angesetzt, in welchem Pachtliebige sich allhier einfinden und zuge-waertien haben, daß unter dem zum Grunde gelegten Pachtbedingungen (welche in hiesiger Amts-Registratur zu aller zeit eingesehen werden können) dem meistbietenden mit vorbehalt der approbation. Einer Königl: Hoch Löbl: Krieges und Domainen Kammer der Zuschlag geschehen wird. Fabianice den 12. Sept. 1797. — Königl: Süd-preuß: Domainen-Amt allhier.

Skład osob Kancellaryi bywłego Departamentu zagranicznego, oznaymia Kollegow swoich nieprzytomnych w Warszawie, ażeby do złożoney Tabelli zaległości w Przesw: Kommissyi Likwidacyiney, każdy osobiscie, lub przez umocowanego likwidował swoią należytość, przed dniem 17. Nowembra roku bieżącego, gdyż wiadomo że po uchybionym tym terminie Przesw: Kommissya żadnych likwidacyi nie przyjmie.

Chcąc JW. JPani z Swidzińskich Lanckorońska, Kasztelanowa Połaniecka, zabezpieczyć wszystkich kupcow, Rzemieślnikow, i każdego gatunku ludzi, towary, lub rzeczy do żywności do dworu iey przystawiających, a siebie od wszelkiego zatrudnienia i niespokojności zapewnić, oświadcza niniejszym ogłoszeniem, że na wszystkie wydatki gotowe dać pieniądze, i żąda aby nikt do dworu iey nikomu na kredyt nie dał, co aby tym pewniey do wiadomości wfty atkich doszło, w gazety to swoje oświadczenie włożyć przedsięwzięła.

Marcin Marczak, lat średnich, ale słabowity, rodem z Wsi Gor wysokich i tegoż imienia Parafii w Cyrkule Sandemirskim, wzięty na Kantonistę do Kofsymierow w czasie Insurrekcyi Polskiej w roku 1794. gdy to pewna, że on w tey milicyi znaydował się na Pradze, kiedy miasto to woysko Rofsyjskie zagarnęło, a takiey iakiey potrzeba żonie iego w domu pozostały, nie masz pewności, czyby on w owym razie utrzymał się przy życiu? lub nie; Zaczyn taż żona na miłość Boga i blizniego prosi, iż ktoby wiedział o zgmieniu tegoż męża swego? lub że życie raczył dać znać do Konsystorza Sandemirskiego pod adresem do X. Gratkowskiego, Kanonika i Pisarza tegoż Konsystorza.